Ե. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 1575   28 Temmuz 1936   ԳԻՆ 4 ՂՐՈՒՇ   ԵՐԵՔՇԱՐԹԻ 28 ՅՈՒԼԻՍ 1936

AREVELK
Siyasî, iktisadî ve edebî
yevmî gazete
Galata, Tünel itisalinde, Billur sokak
No. 10

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

	ՎԵՑԱՄՍԵԱՅ	ՏԱՐԵԿԱՆ
Թուրքիա	700 ղր.	1400 ղր.
Արտասահման	110 ֆր.	200 ֆր.
Ամերիկա	9 տօլար	15 տօլր.

AREVELK
ԱՐԵՒԵԼՔ

ՀԵՌԱՁԱՅՆ 40852   ԱՆԿԱԽ ՕՐԱԹԵՐԹ   Telefon 40852

ՀԱՍՑԷ.— Ղալաթա, Թիւնէլի քով
Պիլլուր փողոց, թիւ 10

AREVELK
Quotidien Armenien Politique
Economique Litéraire
Galata B. P. 1203

ԽՄԲԱԳՐԱՊԵՏ
ԽՈՐԷՆ ՃԱՄՃԵԱՆ

ՍՊԱՆԻՈՅ ՄԷՋ

ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆԸ ԿԸ ՅԱՂԹԱՆԱԿԷ

Ըմբոստները կը յայտարարեն թէ Մատրիտի անկումը մօտեցած է

ՌԱՎԱՐԱԿԱՆ ՅԱՋՈՂՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ՄԱՏՐԻՏ, 27.— Պատերազմական նախարարը Մատրիտի հիւսիսա րմի ճակատը այցելեց վերջին կարգադրութիւնները ընելու համար ն յարձակողականին որ նպատակ ունի ըմբոստներուն ընդդիմութիւնը։ նք հազիւ 800 հոգի են և միայն 3 օդանաւ ունին հին թիփով։

Կառավարական օդանաւերը անցեալ գիշեր ռմբակոծեցին ըմբոստ րուն խրամները։

Գուրթաժէնի ըմբոստները բուռն դիմադրութենէ մը վերջ անձնա ր եղան։

Գարամօղի նահանգին մէջ Գասթուէրայի ըմբոստները անձնատուր ղան տեղական միլիս ուժերուն, որոնք կազմակերպուած էին ժողովըր կան ճակատին կողմէ։ Կառավարական ուժերը Վէլլա Սէրէրա ժանե վրայ են։

Զօր. Մանտոլա յաղթեց Օրօփոզայի ըմբոստներուն։

ՀԷՆՏԷՅ, 27.— Ֆրանսացի մաքսային պահապանները կեցուցին չատ մը ինքնաշարժեր, որոնք գաղտնօրէն Ֆրանսայէն քարիւղ կը փոխադ էին Նավառի ապստամբներուն համար։ Սպանիացի ընկերվարական ե սփոխաններ Արագոնիայէն և Ալվարէլ Ֆրանսական սահմանագլուխէն նցան։

ՖՐԱՆՍԱ ՋԷՆՔ ՉՊԻՏԻ ՀԱՅԹԱՅԹԷ ՍՊԱՆԻՈՅ

ՓԱՐԻԶ, 27.— Աջակողմեան թերթերը գոհ են որ նախարարաց խոր ուրդը որոշեց Սպանիոյ ռազմանիւթ չհայթայթել։

Կառավարական «Փօփիւլէռ» (Պլումի օրկանը) աջակողմեան թերթե րուն յիշել կուտայ սակայն թէ, ուրիշ պարագաներու, օրինակ՝ Ռուսիոյ պարագային մէջ, անոնք առաջինը եղան միջամտութիւն պահանջելու ի աստ ձերմակներուն՝ ընդդէմ Կարմիրներուն։

ՖՐԱՆՍԱ ԲԱՐԵԿԱՄԸ ՄՆԱԼՈՒ Է ՎԱՂՈՒԱՆ ՍՊԱՆԻՈՅ

ՊԵՐԼԻՆ, 27.— Սպանիայէն ստացուած վերջին տեղեկութեանց համաձայն, կառավարական ուժերը ամէն կողմ յաջողութիւն սկսած են ունենալ։ Մատրիտի մօտեցած Զօր. Մօլայի ուժերը կառավարական գունդերուն միացած են։

Գերման տեղեկատուութեան գիւանին Սպանիոյ թղթակցին համաձայն, հիւսիսի մէջ ալ կառավարական ուժերը մեծ յարձակողականի մը ձեռնարկած են։ Սան Սէպասթիէնի մէջ սաստիկ թնդանօթաձգութիւններ կ'ունենան։ Կը հաստատուի որ կառավարական ուժերը Ֆրանսայէն ռազմանիւթ և զէնք ստացած են։ Սէն Սէպասթիէնի գերմանները «Տէօյչլանտ» զրահաւորով այս առաւօտ հեռացած են քաղաքէն։ Այս Գերման հաղորդածին համաձայն, կառավարական ուժերը, մասնաւորապէս թնդանօթաձիգները ռմբակոծած են Սան Սէպասթիէնը։

ՍԵՎԻԼ, 27.— Սէվիլի անթելի կայանը առաւօտեան ժամը 1ին հաղորդեց որ ըմբոստ ուժերը քառասուն քիլոմէթր մօտեցած են Մատրիտի, որու անկումը անխուսափելի է։

ՓԱՐԻԶ, 27.— «Թան» իր խմբագրականով հետեւեալ կերպով կը մեկնաբանէ Սպանիոյ կացութիւնը.— Միեւնոյն անստուգութիւնը կը տիրէ Սպանիոյ մէջ, որովհետեւ իշխանութիւնը իրական ազդեցութիւն մը չունի։ Մատրիտի յեղափոխական կառավարութիւնը չատ սահմանափակ հողի մը վրայ կրնայ գործել, ընդունելով հանդերձ որ կատարեալ ազատութիւն կը վայելեն այն ծայրայեղ կազմակերպութիւնները որոնց օգնութիւնը ընդունեց ապստամբութիւնը զսպելու համար։

Իրականին մէջ երեք ուրոյն իշխանութիւններ կան որոնց բնոյթը չի գիտցուիր ներկայիս։ Իշխանութիւն մը կայ Մատրիտի մէջ, իշխանութիւն մը՝ Պարսելոնայի մէջ, ուր Մ. Գոմբանիսի գործը սեղմ հսկողութեան մը կ'ենթարկուի ծայրայեղ կազմակերպութեանց կողմէ, նապէս իշխանութիւն մըն ալ Պուրկոսի մէջ, ուր ըմբոստները առժամեայ կառավարութիւն մը կազմած են Զօր. Գապանէլլասի նախագահութեամբ։

Կռիւը կը շարունակուի բոլոր նահանգներուն մէջ ձերմակներուն և կարմիրներուն միջեւ։ Ինչ որ ալ ըլլայ այս վայրագ պայքարին արդիւնքը, երկար ատեն ինքն իր մէջ պառակտուած պիտի մնայ Սպանիա կերական ու տնտեսական յորձանքէն տարուած, որոնք արգելք պիտի հանդիսանան քաղաքական ամէն կայունութեան։

Ֆրանսա վաղուան Սպանիոյ բարեկամը մնալու է, ինչ որ ալ ըլլայ այս երկրին ներքին ուղղութիւնը, ինչպէս բարեկամը եղաւ երէկի Սպանիոյ, ինչպէս բարեկամն է այսօրուան Սպանիոյ։

ԿԱՌԱՎԱՐԱԿԱՆ ՈՒԺԵՐԸ ԵՐԵՔ ԹԵՒԵՐԷ ԿԸ ՅԱՌԱՋԱՆԱՆ

ՊԱՐՍԷԼՈՆԱ, 27.— Կառավարական ուժերը երեք թեւերով Սարակօսի վրայ կը քալեն։ Փէրէզ Թէրիզի հրամատարութեան տակ գտնուած տասնչին թեւը Լէրիտան գրաւեց և այժմ Սարակօսէն 35 քիլոմէթր հեռաւորութեան վրայ կը գտնուի։

Երկրորդը Սարինէնուն գրաւելով, Սարակօսէն 60 քիլոմէթր հեռաւորութեամբ Թարտիէնթէ կը գտնուի։

ՄԱՏՐԻՏ, 27.— Հաղորդուեցաւ որ ապստամբները անձնատուր եղած են Ալքազէթի մէջ. Սարակօսի ռմբակոծումը կը շարունակուի։ Կուատարամայի լեռներուն մէջ Մատրիտի հիւսիսակողմը կատաղի կռիւ կը շարունակուի։ Ապստամբները [illegible] են.

Կառավարութեան պարէն [illegible] ապահովուած է։

ՍԵՎԻԼ, 27.— Զօրավար Ֆրանքօ, ապստամբներու [illegible] յայտնեց թէ յաղթանակը մօտ է և թէ պէտք չէ կորսնցնել քաջութիւնը։

ՄԱՏՐԻՏ, 27.— Իշխանութիւնները գտան և գրաւեցին ռատիոյ գաղտնի 4 կայաններ։

Կառավարութիւնը կը հաղորդէ թէ Պարսելոնայի [illegible] ռմբակոծեցին ապստամբները Բալմայի մէջ. Ապստամբ պետներ որ կը փախչէին [illegible] [illegible].

Պաշտօնաթերթը կը հրատարակէ հրովարտակ մը որ կ'արտօնէ հանգստեան կոչուած սպաները վերստին մտնել բանակին մէջ։

Կառավարութիւնը կը ծանուցանէ թէ հաւատարիմ մարտանաւերը երեք կէս օրէ ի վեր ռմբակոծած են Սէութան։

ՀԷՆՏԷՅ, 27.— Ամերիկեան դեսպանը եւէկ մեկնեցաւ ամերիկեան թնդանօթանաւով մը.

Նավառի ապստամբները կը քալեն [illegible] վրայ, ապահովելու համար [illegible] ծովուն վրայ, եթէ յաջողին իրենց փորձին մէջ. Իրունի և Փամփելունի միջեւ հաղորդակցութիւնները պիտի ընդհատուին։ Կը ծանուցուի թէ Լօյոլայի ապստամբ պահակ-գունդը Սէն Սէպասթիէնի մօտ յաջողեցաւ խուսափիլ և ներկայիս կը գրաւէ Սան Սէպասթիէնը շրջապատող բարձունքները ուրկէ կը լսուի [illegible] թնդանօթաձգութիւն մը։

Զօր. Գապանէլլաս Ֆէրէր կոչեց Պուրկոսի մէջ ազգ. պաշտպանութեան առժամեայ քոմիթէ մը, Զօր. Մօլայի գերագոյն իշխանութեան տակ։ Այս քոմիթէն իր վրայ առաւ կառավարական բոլոր իշխանութիւնները։

ՈՒԱՇԻՆԿԹԸՆ 27.— Պարսելոնայի ամերիկեան հիւպատոսը ռատիոյով պահանջեց Ամերիկայէն, որպէս զի ներկայիս [illegible] գտնուող Մալաքա մեկնող ամերիկ. զրահաւորը «Քուինսի» [illegible] Պարսելոնա ղրկուի օգնելու համար ամերիկեան գաղթականներուն։ Հիւպատոսը յայտնեց թէ ամէն հաղորդակցութիւն վտանգի տակ է. Ամերիկեան ծովային իշխանութիւնը հրահանգ տուաւ «Օքլահոմա» զրահաւորին անմիջապէս «Քուինսի»ի հաղորդել հիւպատոսին խնդրանքը։

Նոյնպէս, Մարսէյլի ամերիկեան հիւպատոսը տեղեկացուց թէ ամերիկեան 11 աթլէթներ որ Պարսելոնայէն կ'ուզէին [illegible] հասած են Մարսէյլ [illegible].

ՊՈՌՏՕ 27.— Կը հաղորդուի թէ ծանր միջադէպ մը ծագած է Ֆր[illegible] և սպանիական սահմանագլուխին վրայ։ Եր. առաւ. ժամը 11ին, Լ'-Սէպասթիէնի նախկին փոխ կառավարիչը Տօքթ. Ժիզ Պակօ իր կնոջ և [illegible] Ֆրանսացի մը կը գտնուէին Հէնտէյի միջազգային կամուրջին վրայ։

[illegible] կ'ուզէր [illegible] մաքսային պաշտօնեայ մը զոր կը ճանչնար անձամբ։ Միլիսները ճանչցան Մ. Պակօն որ ծանօթ էր իբր ծայրահեղ հանրապետական։ Անոնք անցան միջազգային կամուրջը. պաշարեցին 3 անձերը և բռնօրէն մղեցին զանոնք սպանիական հող։ Անոնք հարցաքննուեցան հոն և թաքսիով տարուեցան [illegible]։

ՄԱՏՐԻՏ 27.— Կը հաղորդուի թէ, Զօր. Գապանէլլաս, վերջին հրամատարը Արակոնի ապստամբ ուժերուն, նոր ուժեր ստացած է Նաքայէն և Հուէսքայէն։ Սաստիկ կռիւ մղուած է Հուէսքայի մէջ, որ պաշտպանուած է հաւատարիմ ուժերէն, բայց ապստամբները դեռ անձնատուր չեն եղած։ Ապստամբները միշտ տէր են Նաքայի. բայց բերդը ռմբակոծուած է։ Հանդարտ է Պարսելոնա։

ՃԷՆՈՎԱ, 27.— «Փրէնչիփէզա Մարիա» հոս հասաւ Պարսելոնայէն՝ Անգլիացիներ, Ամերիկացիներ, Զուիցերիացիներ և գերմաններ բերելով Սպանիայէն։

ԿԱՑՈՒԹԻՒՆԸ ՍՊԱՆԻՈՅ ՄԷՋ

Քաղաքային պատերազմը իր ամենավայրագ թափով կը շարունակէ։ Քաղաքներ կը ռմբակոծուին օդէն, ծովէն կամ ցամաքէն։ Փողոցներու մէջ հրացանաձգութիւններ, գիւղեր խրամներու կը վերածուին, գեղարուեստի առարկաներ կը փճանան։ Եկեղեցիներ կը հրկիզուին և կամ հիւանդանոցներու կը վերածուին. ամէն տեղ արիւն և դիակներ։

Ըմբոստները կանոնաւոր գունդերէ կը բաղկանան, մինչդեռ անոնց դէմ կառավարութիւնը անկանոն ուժերով միայն կրնայ գործել։

Երկու կողմի լուրերը զիրար կը հակասեն և յայտնի չէ թէ յաջողութիւնը ո՛ր կողմն է։

Կառավարութիւնը հարաւ. արեւելեան գաւառներուն մէջ հաստատեց տեղական կառավարութիւն մը, որ ամէն միջոցներով ապստամբներուն դէմ պիտի շարժի։ Իսկ ապստամբները զօրաւոր դիրք կը գրաւեն Սէվիլ, Գօրտու և Օվիէտոյի մէջ։

Սէվիլէն ապստամբներու պետ Զօր. Ֆրանքօ ռատիոյով կը հաղորդէ. «Յաղթանակը մօտալուտ է. քաջութիւննիդ մի՛ կորսնցնէք»։ Իսկ Մատրիտի ռատիոն միեւնոյնը կը հաղորդէ ի նպաստ կառավարութեան։

ՖՐԱՆՍԱՅԻ ՄԷՋ

Ժողովրդական ճակատը կը սպառնայ

ՇԱԼՕՆ, 26.— Ժողովրդական ճակատին կազմակերպած մեծ ցոյցի մը առթիւ, կուսակցութեան ընդհ. քարտուղար Փօլ Ֆօր դիտել տուաւ թէ, կարգ մը դրամատուներ չեն մասնակցիր պետական նոր փոխառութեան։

Եթէ, ըսաւ ան, հարուստները խանգարեն վերականգնումի ծրագիրը, ատոնց արարքը դաւաճանութեան մը հանգամանքը պիտի ունենայ. ուստի ըստ այնմ թո՛ղ շարժին։ Իսկ եթէ փոխառութիւնը չյաջողի, և ուրիշ ելմտական միջոցները եւս անբաւական նկատուին, այն ատեն թող զգուշանան սնանկութեան անելի հեռապատկերէն։

ԴԷՊՔԵՐ ՍՈՎԵԷԹ-ՄԱՆՉՈՒ ՍԱՀՄԱՆԱԳԼԽԻՆ ՎՐԱՅ

ՄՈՍԿՈՒԱ, 27.— Սովէթական հետազօտիչ ուժ մը Յուլիս 23ին Թուրիչրօկի շրջանին մէջ նշմարեց որ Սովէթ—Մանչու սահմանագիծը ցուցանիշ ձող մը տեղէն հանուած և փոխադրուած է 250 մէթր հեռու, Մանչու հողի վրայ ուր Մանչու զինուորներու սաուար պահակախումբ մը կը գտնուէր։

Այս ձողին գոյութիւնը մասնաւորաբար յատկանշական է այնպիսի պահու մը ուր սովէթ և ճաբոնական կառավարութիւնները բանակցութեան մէջ են այդ շրջանին սահմանագլուխը ճշդելու համար։

ՄՈՍԿՈՒԱ, 27.— «Թաս» գործակալութիւնը Խապարօվսկէն կը տեղեկանայ թէ Փօկրանիչնի երկաթուղիի կայարանի Մանչու իշխանութիւնները ամէն բան կ'ընեն՝ սիպերիական հաղորդակցութիւնները խանգարելու համար։

Անոնք քմահաճօրէն կը ձերբակալեն սովէթ պաշտօնէութիւնը և կը խոշտանգեն այն զինուորները որոնք ռուսական երկաթուղիի ծառայութեան մէջ կ'աշխատին։

Խարպինի Սովէթ ընդհ. հիւպատոսը խստիւ բողոքեց Մանչուի կառավարութեան մօտ՝ այս բիրտ վարմունքներուն դէմ։

ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԵԱՆՑ ԳՈՐԾՈՒՆԷՈՒԹԻՒՆԸ

Յունաստանի մէջ

«Ժողովրդական Ճակատ» կազմուած

Յունաստանէն հասած վերջին լուրերու համաձայն, հոն ալ Ֆրանսայի մէջ եղածին նման, ձեռնարկուած է «Ժողովրդական ճակատ»ի մը կազմութեան։

Այսպէս, երկրագործական կուսակցութիւնը համայնավարներուն հետ միանալով հիմնած են «Ժողովրդական ճակատ» անուն նոր կազմակերպութիւն մը, ինչպէս կը պարզուի թերթերու տրուած պաշտօնական զեկոյցէն։

Թերթերու գրածին համաձայն, համայնավարները, նման գործակցութիւն մը ձեռք բերելու համար, կարեւոր զոհողութիւններ ըրած են իրենց ծրագրէն։

«Ժողովրդական ճակատ»ը, ասկէ յետոյ տեղի ունենալիք ընտրութեանց մէջ պիտի աշխատի այնպիսի ծրագրով մը, որ կը հետապնդէ հետեւեալ նպատակները.—

1 — Յունաստան ռամկավարութեան վրայ հիմնուած հանրապետութիւն մը դառնայ.

2 — Սահմանադրութեամբ մը պէտք ամրապնդուի ժողովուրդին ազատութիւնը։

3.—Այր և կին հաւասար իրաւունք պէտք է ունենան։

4.—Պետութեան պատկանող անկախ հաստատութեանց ջնջումը։

5.- Ազգայնական կազմակերպութեանց ջնջումը։

6.—Ընտրութեանց միշտ համեմատականի դրութեամբ կատարուիլը։

Հրատարակուած այս ծրագրին մէջ կ'ըսուի թէ ո և է աշխարհակալական յարձակումի դէմ, Յունաստանի բոլոր ազգ. ուժերը զօրաշարժ պիտի յայտարարեն և պիտի պաշտպանեն երկրին ազգ. կազմակերպութիւններուն ու ամբողջականութիւնը։

Ծրագրին վերջաւորութիւնը կ'ըսուի նաեւ թէ, «Ժողովրդական ճակատը» տակաւ առ տակաւ պիտի պետականացնէ դրամատուններն ու գործարանները։

ՕՏԱՐՆԵՐՈՒՆ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹԻՒՆԸ

ՀԷՆՏԷՅ, 27.—Զուիցերիոյ, Շուէտի, Աւստրիոյ, Յունաստանի և Արժանթինի կառավարութիւնները ֆրանսական կառավարութենէն խնդրեցին օգնել իրենց հպատակներուն, որոնք դժուար կացութեան մատնուած են Սպանիոյ մէջ։

Ֆրանս. կառավարութիւնը հրաման տուաւ իր բոլոր հիւպատոսներուն և Մատրիտի դեսպանին, որպէս զի Ֆրանսացիներուն հաւասար պաշտպանութիւն վայելեն օտար հպատակները։

ՅԱՅՏՆՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

ՓԱՐԻԶ, 27.— «Իւմանիթէ» կը գրէ թէ, ֆրանսական երկու զէնքի գործարաններէն իւրաքանչիւրը 20 միլիոն ֆրանք գանձեց Ալֆոնս Թագաւորին Փարիզի նախորդ դեսպան Քինոնէս տէ Լէօնի ձեռամբ իբրեւ սպանիացի ֆաշիսթներու յանձնուելիք օդանաւերու և ինքնաշարժերու փոխարժէք։

Այս լուրին վրայ աջակողմեան թերթերը իրենց լեզուն փոխեցին։

ՆԱՄԱԿ ՌՈՒՄԱՆԻԱՅԷՆ

ՖՐԱՆՍ. ՆԵՐԿԱՅ ՎԱՐՉԱՁԵՒԸ
ԵՒ ԻՐ ԱՆԴՐԱԴԱՐՁՈՒՄՆԵՐԸ ՌՈՒՄԱՆԻՈՅ ՄԷՋ

ՓԱՐԻ՞Զ ԹԷ ՊԵՐԼԻՆ, ԴԷՊԻ ՁԱ՞Խ ԹԷ ԴԷՊԻ ԱՋ

(Մեր սեփական թղթակցէն)

ՊՈՒՔՐԷՇ 24 Յուլիս, 1936

Հազիւ շաբաթ մը առաջ Ժընեւէն վերադարձաւ, Թիթուլէսքու դարձեալ մեկնեցաւ Եւրոպա։ Լուրը թերեւս արտասովոր բան մը չունենայ իր մէջ, երբ մանաւանդ ան կը վերաբերի ռումէն արտաքին նախարարին որ տարւոյն մեծ մասը ճամբորդութեան մէջ կ'անցընէ։ Բայց այս անգամ կացութիւնը բոլորովին կը տարբերի։ Առաջ, Ռումանիոյ ներքին կացութիւնը յարաբերաբար հանդարտ էր։ Այսօր եւրոպական շատ մը երկիրներու նման ան ալ ներքին տագնապներ կ'անցնէ։ Մանաւանդ Պլումի գործի գլուխ գալէն ի վեր։ Յետոյ պիտի տեսնենք թէ ինչու։

Թիթուլէսքու, անցեալ շաբթու երբ վերադարձաւ արտասահմանէն, առաջին գործը եղաւ, ըստ իր սովորութեան (Թիթուլէսքու կառավարութեան և անոր պետին պատասխանատու չըզգար զինքը, այլ միայն Թագաւորին, բարձր է կառավարութիւններէն, որոնց շատերը գործի գլուխ կուգան իր թելադրութեամբ), ներկայացաւ Թագաւորին եւ հաղորդեց Մոնթրէօյի եւ Ժընեւի ժողովներուն աշխատանքը, ինչպէս նաեւ Եւրոպայի ընդհ. կացութիւնը։

Տեղեկութիւն տուաւ մանաւանդ Ֆրանսայի նոր րէժիմին եւ անոր ձգտումներուն եւ այն անդրադարձումներուն վրայ զոր շատ հաւանաբար պիտի կրէ Ռումանիա։

Բայց ռումէն արտաքին նախարարը ոչ միայն կը տեղեկագրէ իր պետին, այլ եւ թելադրութիւններ ու խորհուրդներ կուտայ Ռումանիոյ ընդգրկելիք ուղղութեան վրայ, բոլոր կարեւոր խնդիրներու շուրջ։ Ու Թագաւորը մտիկ կ'ընէ եւ հաւանութիւն կը յայտնէ։ Ձեւակերպութիւն է նախարարաց ժողովներուն մէջ իր ըրած հաղորդագրութիւնները։ Ռումանիոյ բոլոր բարձր եւ կարեւոր խնդիրները կը լուծուին Թագաւորին եւ Թիթուլէսքուի խորհրդակցութեամբ։

Եւ որովհետեւ Ռումանիոյ ճակատագիրը, այսպէս ըսելով կապուած է Ֆրանսայի ճակատագրին, ինքնին կը ծնի այս երկրին վարչաձեւին փոփոխութեան խնդիրը։ Ըսեմ անցողակի, թէ երեք տարի առաջ ալ, Ազատականներու ներկայ դահլիճը իշխանութեան եկաւ Ֆրանսայի դեսպան տ'Օրմէսոնի թելադրութեամբ։ Տ'Օրմէսոն առջի օր վերջնականապէս մեկնեցաւ Պուքրէշէն։ Կատարեց իր պաշտօնը։

Հիմա կացութիւնը փոխուած է։ Ռումէն ներկայ դահլիճը վստահութիւնը չի վայելեր Պլումի կառավարութեան։ Պէտք է ձախ դահլիճ մը։ Ոչ ծայրայեղ ձախ։ Այդ անկարելի է բնականոն պայմաններու մէջ։ Որով, հաւանական լուծումի մը յանգելու համար պէտք է իշխանութեան գլուխ բերել Ազգ. Գիւղացիական կուսակցութիւնը, որ ամէնէն աւելի շատ թիւ կը ներկայացնէ, եւ թիւը ոյժ է։

Արդէն, այս կուսակցութեան երկու աչքառու ներկայացուցիչները Մաճառու եւ Տոքթ. Լուփու Փարիզ կը գտնուին քանի մը շաբաթէ ի վեր, եւ շփման մէջ են «Ժողովրդական Ճակատ»ի ներկայացուցիչներուն հետ։ Հաւանական է որ տ'Օրմէսոնի խաղը կրկնուի։ Սակայն, ասկէ երկու տարի առաջ միջազգային կացութիւնը ուրիշ էր։ Գերմանիա, այժմ, ահարկու ոյժ մըն է. Իտալիա ազատ կը զգայ զինքը Ֆրանսայի կապող յանձնառութիւններէն եւ կրնայ միանալ Գերմանիոյ։ Կայ Աւստրիոյ, Հունգարիոյ եւ նոյն իսկ Լեհաստանի պլոքը։ Ասոնց վրայ աւելցուցէք ուրիշ հաւանական զինակիցներ եւ պիտի ունենանք իսկապէս սարսափելի ոյժ մը Եւրոպայի մէջ. Այս ոյժէն. կրնայ՝ մէկ օրէն Ռումանիա մաքրուիլ քարտէսէն։

Որով, կը ծնի դահլիճի փոփոխութեան ուրիշ ձեւ մը։ Իշխանութեան բերել աջակողմեան դահլիճ մը որ վստահութիւնը դրաւէ նախ Պերլինի, յետոյ Հռոմի։

Շատ կան, այստեղ, աջակողմեան, նոյն իսկ ծայրայեղ, կուսակցութիւններ եւ խմբակներ, ազգայնական զանազան անուններով։ Ասոնցմէ ոմանք, կ'ըսուի թէ, կը գործեն Պերլինի թելադրութեամբ եւ դրամով, կ'ազմեն իրենց օրկաններով եւ փողոցին մէջ։ Ընդհանրապէս տարամերժ եւ հրէատեաց։ Եթէ ասոնց մէկը կամ հաւաքաբար գործի գլուխ գան, ատիօ՝ ֆրանսական քաղաքականութեան եւ բարեկամութեան, ատիօ՝ նոյնիսկ Փոքր Համաձայնութեան։

Դէպքերը, սակայն, չեն գահավիժեր Ռումանիոյ մէջ։ Ռումէնները չափազանց խոհեմ են եւ ծանրագլուխ՝ արտաքին քաղաքականութեան մէջ։ Պիտի սպասեն թէ ֆրանսական ներկայ դահլիճը իրապէս պիտի շարունակէ՞ նախորդներուն արտաքին քաղաքականութիւնը։ Անոր ներքին վէճերով, կամ վարչաձեւի փոփոխութեամբ, Ռումէնները այնքան ալ չեն զբաղիր։ Կրնայ նոյնիսկ համայնավարութիւնը տիրել Սէնի ափերէն մինչեւ Միջերկրականը։ Ոչ, խորքին մէջ Ռումանիա չի հետաքրքրուիր այս բանով։ Բայց, անոր համար կենսական խնդիր է գիտնալ թէ Ֆրանսան ի՛նչ րէժիմի տակ ալ գտնուի, պիտի շարունակէ՞ պահպան հրեշտակն ըլլալ Վերսայլի դաշնագրին, կամ դաշնագրերու անվերաքննութեան, մանաւանդ ինչ կը վերաբերի սահմանագլուխներու սրբագրելիութեան հարցին։ Ռումէնները իրենց երկրին ներկայ սահմանները յաւիտենական կը նկատեն։

Ահա, այս պարագային է միայն որ Ռումանիա Ֆրանսայի կողքին է, անոր երախտապարտ զինակիցն է։ Ու այս պարագային է դարձեալ որ իշխանութեան կրնան գալ Ազգ. Գիւղացիականները, հակառակ որ ասոնց ծրագրին առաջին կէտն է՝ Ռումանիան վերածել գիւղացիական պետութեան մը, հակառակ անոր որ չորս տարիէ ի վեր չեն խօսիր իրարու հետ, Թագաւորն ու Մանիուն, նախկին վարչապետ եւ գլխաւոր լիտըր այս կուսակցութեան։

Իսկ եթէ Ֆրանս. արտաքին քաղաքականութիւնը չեղի ցարդ իր գացած ճամբէն, Ռումանիա ստիպուած է լեզու գտնել Պերլինի հետ, նոյնիսկ անտեսական որոշ զիջումներու գնով, կանխելու համար ապագայ վտանգները, որոնք ճակատագրական կրնան ըլլալ այս երկրին համար։

Այդ պարագային պիտի ունենանք ծայրայեղ աջակողմեան կառավարութիւն մը՝ որ պիտի իրագործէ Պերլինի հրամանները։ Բաւ է որ Թրանսիլվանիայէն թիզ մը հող չանցնի Հունգարիոյ։

Ահա, այս շատ կարեւոր խնդիրներն են, զոր ստիպեցին Թիթուլէսքուն դարձեալ Եւրոպա մեկնիլ։ Եւ Ռումէնները վստահ են որ, այս անգամ եւս, Թիթուլէսքու պիտի փրկէ Ռումանիան։

ՀՈՐԻՈՆ

ՆԵՂՈՒՑՆԵՐՈՒ
ՆՈՐ ՊԱՅՄԱՆԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՏՃԷՆԸ

Յօդ. 28.— Այս պայմանագրութիւնը գործադրութեան դրուած թուականէն 20 տարուան ժամանակամիջոց մը ի զօրու պիտի ըլլայ։ Սակայն եւ այնպէս մուտքի եւ երթեւեկի ազատութիւնը, զոր կ'երաշխաւորէ այս պայմանագրութեան առաջին յօդուածը, ոչ սահմանափակ ժամանակուան համար ի զօրու է։ Վերոյիշեալ 20 տարուան շրջանը լրանալէ տասը ամիս առաջ եթէ բարձր ստորագիրներէն ոչ մէկը Ֆրանս. կառավարութեան ջնջման տեղեկագիր մը չի յղէ, այս պայմանագրութիւնը երկու տարի եւս ի զօրու պիտի ըլլայ։

Ջնջման տեղեկագիրը յղուելէ յետոյ, այս տեղեկագիրը պիտի զեկուցուի Ֆրանս. կառավարութեան կողմէ միւս ստորագիրներուն։ Այս պայմանագրութիւնը եթէ այս յօդուածին տրամադրութեանց համաձայն ջնջուի, միւս ստորագիրները նոր պայմանագրութեան մը տրամադրութիւնները ճշդելու նպատակով յանձնառու կ'ըլլան ներկայացուցիչներ ղրկել խորհրդաժողովի մը։

Յօդ. 29.— Այս պայմանագրութիւնը գործադրուիլ սկսելէ ամէն հնգամեայ շրջանի վերջաւորութեան, ստորագիրներէն իւրաքանչիւրը պայմանագրութեան մէկ կամ զանազան տրամադրութիւնները բարեփոխելու նպատակով կրնան առաջարկներ ներկայացնել։

Ընդունուելու համար, բարձր ստորագիրներէն մէկուն կողմէ կատարուած բարեփոխման առաջարկը, եթէ 17րդ կամ 18րդ յօդուածին բարեփոխման կը վերաբերի, ուրիշ ստորագիրի մը կողմէ, եւ եթէ ուրիշ յօդուածներու բարեփոխումն է խնդրոյ առարկան, ուրիշ երկու ստորագիրներու կողմէ պէտք է համամտութիւն գտնէ։

Այս կերպով համամտութիւն գտած բարեփոխման առաջարկը, այդ հնգամեայ շրջանին վերջաւորութենէ երեք ամիս առաջ, բոլոր ստորագիրներուն պիտի զեկուցուի։

Այս զեկոյցը, առաջարկուած բարեփոխումը եւ պատճառները ցոյց պիտի տայ։

Այս առաջարկներուն վրայ, եթէ կարելի չըլլայ դիւանագիտական ճամբով արդիւնք մը ձեռք բերել, բարձր ստորագիրները այս մասին գումարելի խորհրդաժողովի մը ներկայացուցիչ պիտի ղրկեն։

Այս խորհրդաժողովը միայն միաձայնութեամբ որոշում պիտի կրնայ տալ։

Միայն 14 եւ 18րդ յօդուածներու վերաբերեալ բարեփոխեալ յօդուածները բացառութիւն կը կազմեն, որու համար բաւական պիտի ըլլայ բարձր ստորագիրներուն երեք չորրորդի մեծամասնութիւնը։

Այս մեծամասնութիւնը, Թուրքիան ալ մէջը ըլլալով, Սեւ Ծովի եզերեայ ստորագիր պետութեանց երեք չորրորդը պէտք է պարունակէ։ Վերոյիշեալ պատուիրակները իրենց արտայայտութիւնները վաւերացնելու նպատակով ստորագրած են այս պայմանագրութիւնը որ Մոնթրէօյի մէջ 20 Յուլիս 936ին 11 օրինակ պատրաստուած է։ Ու պատուիրակներուն կնիքները կրող առաջին օրինակը Ֆրանս. հանրապետական կառավարութեան արխիւին պիտի յանձնուի եւ միւսները ստորագիր պետութեանց պիտի տրուին։

Փրօթօքօլ.— Այսօրուան թուականը կրող պայմանագրութեան ստորագրութեան ընթացքին, այն պատուիրակները որոնց ստորագրութիւնը կը գտնուի, յանձնառութեան ենթարկելով իրենց կառավարութիւնները, կը յայտարարեն թէ՝ կ'ընդունին հետեւեալ տրամադրութիւնները.—

1.— Թուրքիա Նեղուցներու շրջանը, որ բացատրուած է յիշեալ պայմանագրութեան առաջաբանին մէջ, անմիջապէս պիտի վերազինէ։

2.— Թուրք կառավարութիւնը 15 օգոստ. 1936 է սկսեալ, յիշեալ պայմանագրութեան ճշդած վարչաձեւը առժամաբար պիտի գործադրէ։

3.— Այս՝ փրօթօքօլը այս օրուընէ սկսեալ ի զօրու է։

ՎԵՐՋ

ՄԱՐԶԱՇԽԱՐՀ

ՈՂԻՄՊԻԱԿԱՆԻ ՆԱԽՕՐԵԱԿԻՆ
ՓԱՅԼՈՒՆ ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹԻՒՆ ԹՈՒՐՔ ՄԱՐԶԻԿՆԵՐՈՒՆ

936ի աշխարհի Ողիմպիականի նախօրեակին, Պերլին քաղաքը տենդոտ եռուզեռի մէջ է. աշխարհի բոլոր մասերէն միջազգային բազմութիւն մը խուժած է Գերմանիոյ մայրաքաղաքը, խճողումը աննկարագրելի է։ Բոլոր մասնաւոր տուները, փանսիոնները, պանդոկները վարձուած են. կ'ենթադրուի որ մինչ ամսագլուխ երկու միլիոն այցելուի պիտի յանգի եկուորներու թիւը։ Ամէն կողմ աննկարագրելի գործունէութիւն կայ, բոլոր փողոցները, հանրային շէնքերը, պողոտաները, տուները Ողիմպիականին մասնակցող երկիրներուն դրօշներովը զարդարուած են, ամէն կողմ արտակարգ մրցում մը կը տեսնուի՝ Ողիմպիականը կատարեալ ընելու, այցելուներուն հանգստաւէտութիւնը ապահովելու, օտարներուն վերջին ծայր դիւրութիւն ընծայելու համար։

⁂ Պերլինէն կը հաղորդեն «Ճումհուրիյէթ»ի.—

Թուրք մարզիկներու Ա. կարաւանը, որ ինչպէս գրած էինք, գերմանեւլեհ սահմանագլուխը, Ողիմպիականի քոմիթէէն անձ մը դիմաւորուած էր, ամսոյս 23ին ժամը 7,15ին Պերլինի կայարանը դիմաւորուած են Ողիմպիականի քոմիթէէն, Թուրք դեսպանատան պաշտօնէութեան, նախապէս Պերլին հասած Թուրք ձիաւորներէն, Պերլինի Թուրք ուսանողութեան եւ ուրիշ բազմաթիւ անձերու կողմէ։ Կայարանը դրօշներով զարդարուած էր. շոգեկառքն ալ Թուրք դրօշներով զարդարեցինք։

Մեր մարզիկները շոգեկառքէն իջնելով զինուորական շարքերով շարուեցան. Նուագախումբը անկախութեան քայլերգը նուագեց. քոմիթէէն անձ մը ուղերձով մը մեզի բարեգալուստ մաղթեց, մեր նախագահը՝ Պ. Սիւրէյա, Թուրքերէն ճառով մը փոխադարձեց, մեր մարզիկները երեք անգամ «եաշա» պոռալով Հիթլէրի՝ Գերմանիոյ հանդէպ մեր բարեկամութեան ապացոյցը տուին։

Մասնաւորապէս յատկացուած ինքնաշարժերով Ողիմպիականի գիւղը գացինք. հոն ալ փայլուն ընդունելութիւն, վաղուընէ իսկ «անթրէնման»ներու պիտի սկսինք։

Մեր ըմբիշները գիրցած ըլլալով, պիտի ջանան նիհարնալ, պասքէթպոլ խաղացողներն ալ հողի վրայ փորձերու պիտի սկսին։

Հոս տիրող ընդհ. կարծիքին համաձայն ֆութպոլի Թուրք Ազգ. խումբը պիտի կրնայ յաղթել Նորվեկիոյ Ազգ. խումբին եւ այն ատեն, ինչպէս գրեցինք, պիտի մրցի Գերմանիա—Լիւքսէնպուրկ մրցումին յաղթականին հետ, եթէ վերջինը պարտուի այն ատեն ականատեսը պիտի ըլլանք Թուրքիա—Գերմանիա Ազգ. խումբերու մրցումին։ Ըմբշամարտի քուէները քանի մը օրէն պիտի քաշուին։

ՆՈՐ ՎԷՃ ԿԱԹՈԼԻԿՆԵՐ
ՄԻՋԵՒ
Ս. ՅԱԿՈԲԻ ԽՆԴՐԻՆ ԱՌԹ

Ինչպէս, յայտնի է, Եվ
ձեռք առաւ Ս. Յակոբ հիւա
նոցին մատակարարութիւնը
կալուածներով միասին։ Այս
րագան նոր վէճի մը դուռ բ
է Հայ Կաթոլիկներու միջեւ,
պէս. Վարչ. Ժողովի անդամ
անոնք որ նախապէս միացած
Պ. Մարիկեանի՝ Տօքթ. Գա
եանի դէմ բացուած դատին
սկսած են մեղադրել զայն որ
կէն համաձայնեցաւ այս վեր
հետ, պատճառ դառնալով Մ
ջամտէ Էվգաֆը։ Իսկ Պ.
եան կ'ըսէ թէ երկու
դուրս մնացողներէ ոմանց
մօտ դիմումին վրայ է որ
ֆը դատարանին հաղորդեց
մէկ օրինաւոր մարմին կայ
տեղը եւ հետեւաբար իրեն
յանձնուի հիւանդանոցին
կարարութիւնը։

Կ'ըսուի թէ Մարիկեան-Գա
եան նոր ճակատը դիմած է
բեկին, դատարանի վերջին
ման դէմ, որով Էվգաֆի կը
նուի հիւանդանոցի մատակա
թիւնը։

ՆՈՐ ՑԻՑԼԻԻ
ԸՆԴՀ. ՈՂԻՄՊԻԱԿԱՆ

«Ն. Շիշլի»ի կազմակ
ընդհ. Ողիմպիականը, ինչպէ
րած էինք, տեղի պիտի
2 Օգոստ, Կիրակի, Գնալը
Ժարտէնի դաշտին մէջ։
Ներուն փայլը աւելցնելու
որոշուած է ֆանֆառ մը հր
որ պիտի նուագէ ամբողջ
ընթացքին։

Դատաւորական կազմը կը
կանայ հետեւեալ անձերէն
Ն. Ճէլալեան, Վարագ Փօզ
Հ. Թէրզեան, Օ. Ֆրէնկեա
Եփրեմ. Տօքթ. Թիւլպէն
Կ Անտոնեան, Յ. Քէչիշ
Շիրինեան, Քանկէլիտիս, Մէ
կոբեան, Ալի Րիզա, Թ.

Մասնակցող մարզիկներ
չենք մէկ քանին — Յակոբ
րուեան, որ մեծ յառաջդիմ
ներ արձանագրեց այս տար
մասնակցի սկաւառակի եւ
բարձր ցատկելու մէջ, 100
200 մէթրի մէջ Ժիրայր
Գ. Կիւլիսաանեան, Ս. Կիրէ
մէկ քայլ եւ երեք քայլ
Ժ. Անպարճեան։ Ձողով
ցատկելու մէջ Կիրակոսեան
պար։

Կը յուսանք թէ այս ամ
Շիշլի»ի քանի մը մրցանիշ
տի կոտրուին։ Առաջնութիւն
հող մարզիկը կը շահի 5
ելլողը՝ 3 կէտ եւ Գ. ալ
Կէտերու առաւելութիւնը
օրուան ախոյեան կը
Շահողներուն մէտալներ
բաշխուին օրուան Թագ
կողմէ։

Մարզիկներ, աճապարեցէք
ձանագրուիլ մինչեւ Հինգ
դիմելով Միութեան հաւաք
ամէն երեկոյ ժամը 7.30
Շմ.-ուն Գալուստեանի։

Կը յուսանք թէ մեր
հասարակութիւնը իր
թեամբ պիտի ուզէ քաջալեր
մարզիկները, միաժամանակ
ճելի գիւղացնացութիւն
ըրած պիտի ըլլայ։

ՄԱՐԶԱ

«ԱՐԵՒԵԼՔ»Ի ԹԵՐԹՕՆԸ — ԹԻՒ 81 —

ՌԷՅԱՏ ՆՈՒՐԻ

ԻՐԻԿՈՒԱՆ ԱՐԵՒԸ

Թարգմ. Գ. ՀՐԱՆՏ

ԵՐԿՐՈՐԴ ՄԱՍ

— 13 —

Կը քնանար թէ զիս տեսնելով դիտմամբ աչքերը փակեց, չեմ գիտեր։ Անշարժ էր սակայն։

Անոր այս երեւոյթը յանկարծ ինծի մայրը, Նաճիյէն յիշեցուց։ Կարծես տեսայ զայն Եալըզ Սէրվիի պարտէզին մէջ, դէմքը վնասակար միջատներու դէմ քօղով մը պաշտպանուած կը մնար կամա՛ց, կամաց։ Մինչեւ հիմա ուշադրութիւն չէր ըրած Ժիւլիտէին ա՛յսչափ իր մօր նմանութեանը։

Այս գիրքը, այս նմանութիւնը հոգւոյս մէջ անիմաստ մտահոգութեան եւ տխրութեան մը ծնունդ տուաւ։ Ճամբաս շարունակած ատենս մտքէս. «Կարծեմ Ժիւլիտէն հիւանդ է» կ'ըսէի։ Հապա՞ եթէ անիկա ալ մեռնի մօրը պէս....։

Աշխարհի մէջ ասկէ աւելի ծիծաղելի վախ մը չէր կրնար գոյութիւն ունենալ։ Ինչպէս որ քանի մը վայրկեան յետոյ այս ծիծաղելիութիւնը ես ալ հաստատելով սկսայ խնդալ։

Սակայն հակառակ կամքիս, չէի կրնար ձերբազատուիլ այս մտահոգութենէն։ Անորոշ ժամերու մնացած կը տեսնէի Ժիւլիտէն եւ կը մեղքնայի զայն։

Քանի մը անգամ փորձեցի Շիւքրանին յանձնարարել որ բժիշկի մը քննել տայ Ժիւլիտէն։ Բայց բերանս բանալիք ատենս կը հրաժարէի մտադրութենէս։ Ոչ մէկ լուրջ պատճառ գոյութիւն ունէր ասոր համար։

⁂

Մայիսեան գիշերի մը պէս Փետրուարի գաղջ գիշեր մըն էր։ Կանուխէն սենեակս քաշուած էի։ Բայց քուն չունէի այս գիշեր։ Բաց պատուհանիս առջեւ սիկառ ծխելով գիշերը կը դիտէի։

Լսեցի որ Շիւքրան վարի թերասը կը խօսակցի Ժիւլիտէին հետ.

— Այս գիշեր օդը շատ գեղեցիկ է Ժիւլիտէ, շալ մը առ ուսերուդ եւ թերաս եկուր...։

Ժիւլիտէն պատասխանեց ներսէն.

— Չեմ ուզեր մօրաքոյր, քուն ունիմ, պիտի քնանամ,...։

— Կը ստես..։

— Չէ՞ որ ամէն գիշեր այս ժամուս կը պառկիմ։

— Ամէն գիշեր այս ժամուս սենեակդ կ'առանձնանաս, բայց չես պառկիր Ժիւլիտէ։ Կը տեսնեմ որ երբեմն լոյսը մինչեւ առաւօտ կը վառի։

Ժիւլիտէ, որ պատուհանին եզերքը նստած էր, խնդալով յարեց.

— Լամբարս վառած ատենն ալ ես կրնամ քնանալ, եւ արդէն չի քնանամ ի՛նչ ընեմ, մօրաքոյր, դուն ըսէ։

....

— Ֆրանսերէն պատմուածքէ մը միտքս մնացած ոտանաւոր մը պիտի ըսեմ քեզի մօրաքո՛յր, մտիկ ըրէ.

Նապաստակ մը իր բոյնին մէջ կը
նիրհէր,
Բայց բոյնին մէջ Նապաստակը ի՞նչ
ընէր։

«Կը տեսնես որ բանաստեղծը առաջին տողին մէջ կ'ըսէ թէ՝ Նապաստակը կը նիրհէր իր բոյնին մէջ, մինչդեռ՝ երկրորդ տողին մէջ կը հարցնէ ինքնիրեն որ նապաստակը ուրիշ ի՞նչ կրնար ընել իր բոյնին մէջ: Ըսէ՛ մօրաքո՛յր, մարդ քնանալէ զատ ի՞նչ կրնայ ընել այս ագարակին մէջ, որ թաղուած է Աստուծոյ զարմանազան գեղեցկութիւններուն մէջ։

Ժիւլիտէ թեթեւ խնդուքներ կ'արձակէր։ Բայց իր ձայնին մէջ այնպիսի՛ տառապագին տրտունջ մը կար որ...։

Շիւքրան յամրաբար դեռատի աղջկան մօտ գնաց, անոր գլուխը ձեռքերուն մէջ առնելով դէպի կուրծքին վրայ քաշեց։

— Ինչո՛ւ այսպէս կ'ընես, Ժիւլիտէ։

Անոնց ստուերը կը տեսնէի այն պատուհանին լոյսին մէջ, որուն եզերքը նստած էր Ժիւլիտէ։ Այս վերջինը նախ ետ քաշուիլ ուզեց, բայց յետոյ կամաց, կամաց գլուխը թոյլ տուաւ մօրաքրոջը վրայ։

— Ի՞նչ կ'ընեմ մօրաքոյ
տունին մէջ նոյնիսկ կը
ազատօրէն շնչելէ, որպէս
անհանգիստ ըլլայ եւ ոչ
նայ եւ բողոքէ։ Եթէ
անընդունելի է...։

— Ասոնք դատ
են, Ժիւլիտէ, արդա՞ր է
ըԸդ այսքան տառապեցնել

Մանկամարդուհին թեթեւ
նոտութեամբ մը շարունակ
տնչալ։

— Բայց ի՞նչ կ'ընեմ մօր
Կարծես պիտի լար

— Ծիշդ այդ բան մը
որ կը տառապեցնէ զիս,
Գիտեմ թէ վշտացած ես
բայց նկատի առ որ անիմ
հայրդ կը նկատուի...,
տեսնեմ թէ այս տունին մէջ
մը նման վերապահ
կ'արիւնի, այս պարագան
կ'ըմբռնես դուն Ժիւլիտէ...

(Շար.)

ՋՐՀԵՂԵՂԸ ԿԱՐԵՒՈՐ ՎՆԱՍՆԵՐ ՊԱՏՃԱՌԵՑ ԻՍԹԱՆՊՈՒԼԻ ՄԷՋ

Բազմաթիւ անձեր կայծակնահար եղան

ՀԱՐԻՒՐԱՒՈՐ ՏՈՒՆԵՐ ՓԼԱՆ ԵՒ ՋՈՒՐԵՐՈՎ ՈՂՈՂՈՒԵՑԱՆ

ՎՆԱՍԸ ԿԷՍ ՄԻԼԻՈՆ ՈՍԿԻ ԿԸ ՆԱԽԱՏԵՍՈՒԻ

Ինչպէս հաղորդած էինք, Իսթանպուլ նման քիչ անգամ տեսնուած հեղեղներու ականատես դարձաւ, յաջորդաբար տեղացող տեղատարափները քաղաքին կարգ մը մասերը լիճերու վերածած և կարեւոր վնասներ պատճառած է։

Այսպէս, առջի առաւօտ Աքսըրէք Թրուն փողոցին թիւ 10 տան գետնայարկին մէջ, երբ Հատիչէ անուն կին մը թէյ կը պատրաստեր, հեղեղներու ազդեցութեամբ խոնաւոցի հորը կքած, և Հատիչէ ալ հողերուն տակ մնալով ծանրապէս վիրաւորուած ու հիւանդանոց փոխադրուած է։ Էմինէօնիւ Մօլլա Հիւսրէվ թաղի Ֆաթմայի փայտաշէն տունը մասամբ կքած է. Սանատորեան խանի գետնայարկը ջուրով ողողուած և ջուրերն այնքան բարձրացած են որ պատուհաններէն ջուր սկսած է յորդիլ։

Աքսարայ, Շեհրէմինի, Սամաթիա և շրջակայ տուներու գետնայարկերը ջուրերով ծածկուած են։ Եէնիպաղչէ եւ Գարագաշի մէջ ալ բազմաթիւ բնակարաններ ողողուած են, Իսկ Նէմիշի մէջ ջուրերը բազմաթիւ խանութներէ ներս խուժած և կարեւոր քանակութեամբ ապրանքներ փճացուցած է։

Տարօրինակ պարագայ մը որ կայ, Իսթանպուլի միայն Պէյքօզի շրջանակը զերծ մնացած է ջրհեղեղի պատուհասէն։ Արդարեւ Պէյքօզի մէջ ամբողջ օր արեւ արեգակ [illegible] է։

ԿԱՅԾԱԿԻ ԶՈՀԵՐԸ

Ասկէ զատ, տեղատարափի ընթացքին ինկան [illegible] մօտ կայծակներ քաղաքին մէջ եւ շրջակայքը, չորս հոգի մեռան և հինգ հոգի ծանրապէս հիւանդանոց փոխադրուեցան։ Քեաղըտհանէ տան մը առջեւ գտնուող ծառի մը վրայ ինկած կայծակը մերձակայ տան բնակիչներէն հինգ հոգի գետին փռած է։ Ասոնց երկուքը մեռած, միւսները ծանրապէս վիրաւորած և հիւանդանոց փոխադրուած են։

[illegible] մէջ կայծակը Այազ [illegible] քէօշկին մէկ մասը քանդած է։ Բանուոր Նէճաթի որ այդ պահուն շէնքին վարի յարկը կ'աշխատէր, նուաղած և վիրաւոր գետին ինկած է։ Նէճաթի մէկ թեւը ածխացած ըլլալով հիւանդանոց փոխադրուած է։

Ազատութեան բլուրին վրայ ինկած կայծակ մը չանթահարած է չորս անցորդներ որոնց երկուքը [illegible] երկուքն ալ ծանրապէս վիրաւորուած են։ Հիւսէյին անուն [illegible] բանուոր մըն ալ կայծակնահար եղած է Զինճիրլի գիւղի մէջ։ Հիւսէյին մահամերձ հիւանդանոց տարուած է։

Կամուրջին վրայ ալ կին մը կայծակին ազդեցութեամբ գետին փռուած է։ Ոստիկանները հիւանդանոց փոխադրած են նուաղած կինը։ [illegible] մէջ ալ էշ մը կայծակնահար եղած է և տեղնուտեղը ածխացած։

Կայծակնահար եղած է նաեւ [illegible] զօրանոցին առջեւէն անցնող [illegible] մը։ Կայծակ ինկած է Պէշիքթաշ, Հագգը անուն մէկուն տան վրայ և նոյն շրջանը տան մը վրայ։ Բանկալթի Պիլէ[illegible] փողոց թիւ 5 տան վրայ, ուր կը բնակէր «Քուրուն»ի խմբագիրներէն մին, կայծակը ներս մտած ծխնիէն և յարձակած ելեկտրական զետեղման վրայ։ Այդ պահուն մէջ կը գտնուէր լրագրին աշխատակիցը Տիկին Ասալէթ, [illegible] ցնցում մը ունեցած է, բարեբաղդաբար չէ վիրաւորուած։ Ասոնցմէ զատ կայծակ ինկած բազմաթիւ հեռագրական, ելեկտրական ցուցերու վրայ։ Էտիրնէ[illegible] մէջ հանրակառքի մը վրայ ինկած և քապլօները այրելով անշարժութեան ենթարկուած է կառքը։ Ամերիկեան դեսպանատան շանթարգելին վրայ վեց կայծակ ինկած է։

ՍԿԻՒՏԱՐԻ ԵՒ ԳԱՏԸԳԻՒՂԻ ՄԷՋ

Սկիւտարի և Գատըգիւղի մէջ տեղատարափը մասնաւորաբար կարեւոր վնասներ պատճառած է։ Սկիւտարի մէջ 20 տուներ փլած է անձրեւներէն։ 60 տուներ անբնակելի դարձած են։ Կարգ մը պողոտաներու և փողոցներու մէջ երկիւղալի բնոյթ մը առած են ողողումները։ Հեղեղները քշած են 16 տարու աղջնակ մը։ Սկիւտարի քայմաքամը անձամբ փրկած է այդ աղջիկը առոյգ մահէ մը։ Սկիւտարի մէջ, տեղատարափին հետ սաստիկ փոթորիկ մըն ալ պայթած է, որու հետեւանքով բազմաթիւ տուներու պատերը փլած, տախտակամածները տապալած և Նաւամատոյցին շրջակաները, շուկան և հանրակառքի հրապարակը անանցանելի դարձած են։ Քուզկունճուքի մէջ ալ պահականոցը և քանի մը տուներ առ ի նախազգուշութիւն պարպուած են։ Գատըգիւղի մէջ ջրհեղեղը մեծ վնասներ պատճառած է։ Հանրակառք մը որ կ'անցնէր Իպրահիմ աղայի կամուրջին տակէն, ջուրերու տակ մնացած է։ Խիստ դժուար եղած է փրկել ճամբորդները։ Բարեբաղդաբար անձի կորուստ չկայ։

Կիրակի առաւօտուն տեղատարափին, Ֆրնտըգլը—Գալամըշ գիծը, 30—40 սանթիմ թանձր ցեխի խաւով մը ծածկուեցաւ և հարիւրաւոր բանուորներ ժամը 6ին միայն կրցան մաքրել։ Մինչեւ այդ ժամը ժողովուրդը Ֆընտըգլըէ Տօմապաղչէ և փոխադարձաբար հետիոտն քալելէ յետոյ կը փոխէր հանրակառքը։

Երկու օրուան տեղատարափին պատճառած վնասները կէս միլիոն ոսկի կը նախատեսուի։ Տեղատարափէն յետոյ առջի գիշեր թանձր մշուշ մը պատեց Նաւահանգիստը։ Այս պատճառաւ շոգենաւային երթեւեկը դադրեցաւ պահ մը, իսկ քաղաքին մէջ ալ ինքնաշարժի ու հանրակառքի սպասարկութիւնը դժուարութեան մատնուեցաւ։

Տեղատարափին հետեւանքով բազմաթիւ հեռաձայնական ցօղեր տապալած և գծեր փրթած են։ Այս պատճառաւ հեռաձայնական խօսակցութիւնները ժամերով անկարելի եղած են։ Երէկ առաւօտ միջոց մը անձրեւ տեղաց, բայց յետոյ դադրեցաւ։ Երէկ հեղձուցիչ տաք մը կը տիրէր։

ՎԱՐԶԱՊԵՏ Իսմէթ Ինէօնիւ, որ արտաքին գործավարին հետ Եալօվա գացած էր, երէկ առաւօտ քաղաքս դարձաւ։

ՊԼԷՐԻ մէջ (Եուկօսլաւիա) գումարուած Պալքանեան համաձայնութեան անօրէն խորհուրդի Թուրք պատուիրակութիւնը նախընթաց օր քաղաքս դարձաւ։ Թուրք պատուիրակներէն Պիւրհան Ջիհնի յայտարարած է որ խորհուրդը խիստ կարեւոր որոշումներ առած է Պալքանեան երկիրներու տնտեսական յարաբերութեանց զարգացման տեսակէտով։

ՍՈՎԵԹ հիւսուածեղէնի գործարաններու մէջ յաջողութեամբ իրենց ուսումը լրացուցած են Թուրք 69 ճարտարագէտներ և վարպետներ։ Այս առթիւ հանդիսութիւն մը տեղի ունեցած է Մոսկուայի մէջ։

ՂԱԼԱԹԻՈՅ քարափը պիտի նորոգուի և մեկուկէս մեթր պիտի բարձրացուի։ Ստուգուած է որ քարափը տարին 5 սանթիմէթր կ'իջնէ։

ԵՂԱՆԱԿԻՆ առաջին ձիարշաւները, հակառակ սաստիկ տեղատարափին նախընթաց օր մեծ յաջողութեամբ տեղի ունեցան։

ԳԵՐՄԱՆԻԱՅԷ գնուած «Անա» շոգենաւին անուանակոչումի հանդէսը տեղի ունեցաւ երէկ, Ոսկեղջիւրի մէջ։ Շոգենաւը 13ուկէս մղոն արագութիւն ունի։

Անգլիոյ թագաւորը կատարեց Գանատացի նահատակներու յիշատակ.ին

ԲԱՑՈՒՄԸ ՖՐԱՆՍԱՅԻ ՄԷՋ

ՎԻՄԻ 26.— Իր գահակալութենէն ի վեր, Էտուըրտ Ը. Ֆրանսա առաջին ուղեւորութիւնը կատարելով բացումը կատարեց Լըպրէօնի հետ այն յիշատակարանին, որ կանգնուած էր ընդհ. պատերազմին Ֆրանսայի մէջ մեռած 11 հազար Գանատացիներու յիշատակին։ Պատերազմի տեւողութեան սոսկալի ճակատամարտներու թատերավայր հանդիսացած էր Վիմիի կայարանը, որովհետեւ ան կը կազմէր կարեւոր դիրք մը։ Ֆրանս. կառավարութիւնը այդ հողը նուիրած էր անգլ. կառավարութեան։

Կրօնական արարողութենէն յետոյ, Էտուըրտ Ը. արտասանեց ճառ մը, որ վերջացուց սա խօսքերով.—

Գանատացի մեռեալներուն այս յիշատակարանին բացումը կը կատարեմ պատերազմի ընթացքին ինկած մեր ընկերներուն օրինակին հանդէպ երախտագիտական ոգիով մը, անոնց անձնազոհութեան հանդէպ յարգանքով և հպարտութեամբ անոնց ընկերը ըլլալուս համար։ Թագաւորը քողազերծեց յիշատակարանը, յետոյ երկու վայրկեան լռութենէ վերջ, Մ. Լըպրէօն պատասխանեց թագաւորին ճառով մը՝ յայտնելով երկու ազգերու մերձեցման բարիքը խաղաղութեան համար, ապագայի անստուգութեանց առջեւ։

ՓԱՐԻԶ 27.— Անգլիոյ թագաւորը երէկ գիշեր օդանաւով Լոնտոն դարձաւ։

Ֆրանս. նախկին պատերազմիկներուն Գերմանիա այցելութիւնը

ՊԵՐԼԻՆ, 27.— Ֆրանսացի նախկին պատերազմիկներէ բաղկացեալ երկու հարիւր հոգինոց խմբակ մը երէկ Համպուրկ եկաւ և մեծ ցոյցերով դիմաւորուեցաւ։

Գերմանական շոգենաւ մը ընկղմած

ՏԱՆՑԻԿ, 26.— Յուլիս 14ին, Լէնինկրատէն ապրանք բեռնալէ յետոյ մեկնած «Վօլկրին» անուն գերմանական շոգենաւը, նաւազներուն հետ Էսթոնիոյ ափերուն բացերը ընկղմած է։

Հիթլէր եւ Մուսոլինի

ՀԵՌԱՁԱՅՆՈՎ ԿԸ ՏԵՍԱԿՑԻՆ

ԼՈՆՏՈՆ 26.— «Սընտէյ Քրօնիքլ» կը հաղորդէ որ, Մուսոլինի և Հիթլէր հինգերու խորհրդաժողովի մասին հեռաձայնով տեսակցած են։ Իտալիա այս խորհրդաժողովին մասնակցելու համար պայման դրած է որ բոլորովին ջնջուին Միջերկրականի համաձայնութիւնները, իսկ Գերմանիա պահանջած է որ իրեն գաղթավայրեր տրուին Ափրիկէի մէջ։

ՄԱՐԱՋԱԽՏ ՖԷՎԶԻ ՉԱՔՄԱՔ ՉԱՆԱՔՔԱԼԷ ՄԵԿՆԵՑԱՒ

Ընդհ. սպայակոյտի նախագահ մարաջախտ Ֆէվզի Չագմագ, երէկ «Թընազթէփէ» թորփիլանաւով Չանագգալէ մեկնեցաւ։ Մարաջախտը հաւանական է որ զին. նոր շրջանակը այցելէ։ Մարաջախտը հանդիսութեամբ դիմաւորելու համար մեծ պատրաստութիւններ տեղի կ'ունենան։

ԵՐԿԱԹՈՒՂԻԻ ԱՂԵՏԱԼԻ ԱՐԿԱԾ ՄԸ

ՄԵԿՈՒ ՄԸ ՈՏՔԵՐԸ ԿՏՐՈՒԱԾ

Առջի գիշեր ժամը 20.30ին Քըզըլ Թօփրագ Մէհմէտ փաշա գծին ուղղութեամբ առաջացող մեքենավար Մէսուտի վարած վայրաշարժը անիւներուն տակ առած է յիսունըհինգամեայ Եազօ անուն մէկը որ նոյն պահուն գծին վրայէն կ'անցնէր, կտրած է խեղճին երկու ոտքերը ծունկերէն. կառախումբը իսկոյն կանգ առած է, և Եազօ անիւներուն տակէն հանուելով Հայդար Փաշայի հիւանդանոցը փոխադրուած է։ Զոհը ուշ ատեն մեռած է։ Աղէտին շուրջ քննութիւն կը կատարուի։

'ՓԱՐԻԶ,
ԼՈՒԾՈՂԱԿԱՆ
ԴԵՂԱՀԱՏԵՐԸ

Առողջ մնալու առաջին պայմանը՝ պնդութիւն չունենալն է։ Աղիքներու կանոնաւորաբար ամէն օր պարպումը արեան մէջի թոյները կը վանէ։

Գիտութեան ամենավերջին հրաշալիքը եղող «Փարիզ» բուսական դեղահատերը պատրաստուելէն ի վեր, աղային, մետաղային դեղահատերը և գարշահոտ իւղերը հրապարակէն քաշուեցան։

Խիթ չտալու և ձանձրալի չըլլալու համար, 10-80 տարեկաններ կը գործածեն։ Հարցուցէք ձեր բժիշկին, սիրով պիտի յանձնարարէ։ Ամէն ոք կը ճանչնայ. գործածողը այլեւս ուրիշ նիւթ չի գործածեր։

ՏՈՒՓԸ 15 ՂՐՈՒՇ Է
Ամէն դեղարան կը գտնուի

ԿԱՄՈՒՐՋԻ ԱՅՌԵԼԻ ՈՃԻՐԸ

Նախորդ երեկոյեան դէմ, ժամը 4.30ին, Սէյֆի անուն մէկը ածելիով ծանրապէս վիրաւորեց իր կինը՝ Մուազզէզը և անոր սիրականը՝ Եուսուֆը երբ այս վերջինները տոմսակ կ'առնէին Գատըգիւղի նաւամատոյցի կիշէին։ Մուազզէզի ձախ ականջը փրթաւ ինչպէս նաեւ վէրքեր ստացաւ դէմքէն ու ձեռքերէն։ Թէեւ Եուսուֆ փորձեց փախչիլ դաշոյնը ձեռքէն, բայց Սէյֆի յաջողեցաւ զայն ալ վիրաւորել ծանր կերպով։

Սէյֆի Շէհիրէմինիի մէջ սրճարան ունի. իր կինը Մուազզէզ երիտասարդ ու գեղեցիկ է և ատենէ մը ի վեր կը կասկածէր անկէ ու կը հետապնդէր զայն։ Ոստիկաններ հասնելով ոճրագործը պահականոց, իսկ վիրաւորները հիւանդանոց փոխադրեցին։

ԿԵՂԾ դրամ քշած միջոցին, Ատաբազարի մէջ բռնուած է Մէվլուտ անուն մէկը։ Մէվլուտի գրպանէն կեղծ մէկ ոսկինոց մը և 40 հատ կէս ոսկինոց գտնուած են։

Տ. ՏԱՆՏՕՐԻԱ
Ցուցարկուորութեան կազմակերպիչ հաստատութիւն
Հիմնուած 1889ին
Պէյօղլու, Ասմալը Մէսճիտ թիւ 20
Հեռաձայն 41630

Ցուցարկուորութեան ամէն գործ կը ստանձնենք. Մեր ապրանքները լաւագոյն և աժանագին են. 40 տարիէ ի վեր մեր աշխատանոցներուն մէջ կը պատրաստուին։ Կը տրամադրենք դագաղներ, ծաղկեպսակներ, գագաղակիրներ, կը կատարենք ձեւակերպութիւններ, կը պատրաստենք մահազդներ ու մահարձաններ։

Գիշերային սպասարկութիւն Թէքքէն, Պալըգ Չըքմազ փողոց։
Հեռաձայն 44031
Դագաղակիր օթօներ 3 ոսկիէն սկսեալ

Սիրքէճի—Ֆլօրիա ԵՐԹԵՒԵԿԻ ԱՄԱՌՆԱՅԻՆ ԺԱՄԱՆԱԿԱՑՈՅՑ

Մեկնում Սիրքէճիէն.—
6,35 7,35 8,30 9,40 10,30
12,05 13,20 14,30 15,40 16,20
17,10 17,50 18.— 18,40 19,20
20.— 21,10։

Վերադարձ՝ Ֆլօրիայէն.—
6,33 7,45 9.— 10,15 11,10
12,10 13,20 14,30 15,40 16.50
17,40 18,25 19,08 19,38 20,28
21,13։

ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ Կ. ՔԷՉԷՃԵԱՆ
ՎԱՃԱՌԱԿԱՆ ԿԵՐՊԱՍԵՂԻՆԱՑ
Անգլիական եւ ուրիշ ամէն տեսակ առաջնակարգ կերպասներ
ՂԱԼԱԹԻԱ, ՀԱՐԱՃՃԻ ՓՈՂՈՑ, ԹԻՒ 36
Մեր վաճառատունէն առեւտուր ընողներ բացարձակապէս կրնան վստահ ըլլալ թէ երբեք չպիտի խաբուին, որովհետեւ մեր անշեղ եւ անյեղլի սկզբունքն է՝
ՊԱՏՈՒԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, ՈՒՂՂԱՄՏՈՒԹԻՒՆ եւ ՔԻՉՈՎ ԳՈՀԱՆԱ

ԳՐԻԳՈՐ ԻՋՄԻՏԼԵԱՆ
ԴԵՐՁԱԿ

Փարիզէն վերադարձած ըլլալով, կը ծանուցանէ իր յարգելի յաճախորդներուն թէ՝ յետ այսու այրերու ամէն տեսակ հագուստներ և վերարկուներ, ինչպէս նաեւ կիներու յատուկ թայյէօռ և քլասիք մանթօներ պիտի պատրաստուին իր աշխատանոցին մէջ, փարիզեան ամենավերջին նորաձեւութեամբ։

ՀԱՍՑԷ.— Քարաքէօյ, Թիւնէլի կից, Մէրթէպանի փողոց, Հիւլուսի պէյ խան, թիւ 1—2։ Հեռաձայն՝ 41098։

ՏԻԿԻՆՆԵՐ ՕՐԻՈՐԴՆԵՐ
Կ'ՈՒԶԷ՞Ք ՈՐ ՁԵՐ ԳՈՒԼՊԱՆԵՐԸ ՄՆԱՆ
ՄԻՇՏ ՆՈՐ
ՄԻՇՏ ՆՈՒՐԲ
ՄԻՇՏ ՓԱՅԼՈՒՆ
Գործածեցէ՛ք ՖՕՒԹԻՊԱ ՔԻՄԻԱԿԱՆ ՆԻՒԹԸ
Զոր քսելով ձեր գուլպային մաշելու հաւանականութիւն ունեցող տեղերը, կատարելապէս ապահոված կ'ըլլաք անոր տոկունութիւնը։
ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԹԻՒՆ. — Մ. ՊԱՐՈՆԵԱՆԻ
Գտնել բոլոր մեծ դեղարաններուն և արդուզարդի իրեղէն վաճառող խանութներուն մէջ։

ԿԷՏԻԿ ՓԱՇԱ ՉԱՐՇԸ ԳԱՊՈՒ
ՍԻՆԷ ԱԶԱՔ
ԿԷՏԻԿ ՓԱՇԱ ՉԱՐՇԸ ԳԱՊՈՒ
ԱՅՍՕՐՈՒԸՆԷ սկսեալ մինչեւ մէկ շաբաթ շարունակ
Երկու մեծ և սքանչելի ֆիլմ մէկ անգամէն
Վենետիկի երգը
Սահմանագլխի հերոսը
Երկու մեծ եւ շատ յուզիչ տրամ

ՀԱԼՔ ՕՓԵՐԷԹԻ ԽՈՒՄԲԸ
Այսօր, գիշերը ժամը 21.45ին
ԹԱՔՍԻՄԻ ՊԱՐՏԷԶԻՆ ՄԷՋ
Թէլլի Թուռնա
Մեծ օփերէթը
Ամէն շաբաթ կը փոխուին օփերէթները
Նախապէս ճշդել տուէք ձեր տեղերը

Հրապարակ ելաւ
ՆՈՐ ՅՈՅՍ Շաբաթերթին
66ՐԴ ԹԻՒԸ
ՃՈԽ ԵՒ ԱՅԼԱԶԱՆ ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԵԱՄԲ
Փնտռեցէ՛ք ամէն կողմ

ԳՐԱՇԱՐՈՒԹԻՒՆ սորվիլ փափաքող օրիորդի մը և պարոնի մը պէտք կայ։ Պայման է լաւ թուրքերէն և հայերէն գիտնալ, ինչպէս նաեւ պարկեշտութիւնը երաշխաւորուած։ Դիմել՝ Ղալաթիա, Թիւնէլի քով, Պիլլուր փողոց թիւ 10 Արթուն տպարան։

ԿԱՐԵՒՈՐ

Շիշլիի Ազգ. գերեզմանատան Յանձնաժողովս կը ծանուցանէ թէ գերեզմանատանս 8րդ քառակուսին որ այժմ երկրորդ ընդհ. ննջեցելոց համար տրամադրելի է, ամբողջանալու վրայ ըլլալով, ի մօտոյ պիտի գոցուի և այս անգամ երկրորդ ընդհ. ննջեցելոց թաղման համար գերեզմանատանս 10րդ քառակուսին պիտի բացուի։ Որով այն յարգոյ ազգայինները, որոնք 10րդ քառակուսիին մէջ ննջեցեալ ունին և տէր ըլլալ կ'ուզեն, ներկայ թուականէս մինչեւ 15 Օգոստոս 1936 թող բարեհաճին գերեզմանատանս Տնօրէնութեան դիմելով իրենց գործը օրինաւորապէս կարգադրել, հակառակ պարագային Յանձնաժողովս ո՛ եւ է պատասխանատուութիւն չստանձներ։

Կնիք Շիշլիի Ազգ. Գերեզմ.
Յանձնաժողովի

GRİPİN

Միշտ ԿՐԻՓԻՆ

ԿՐԻՓԻՆ

ԿՐԻՓԻՆ

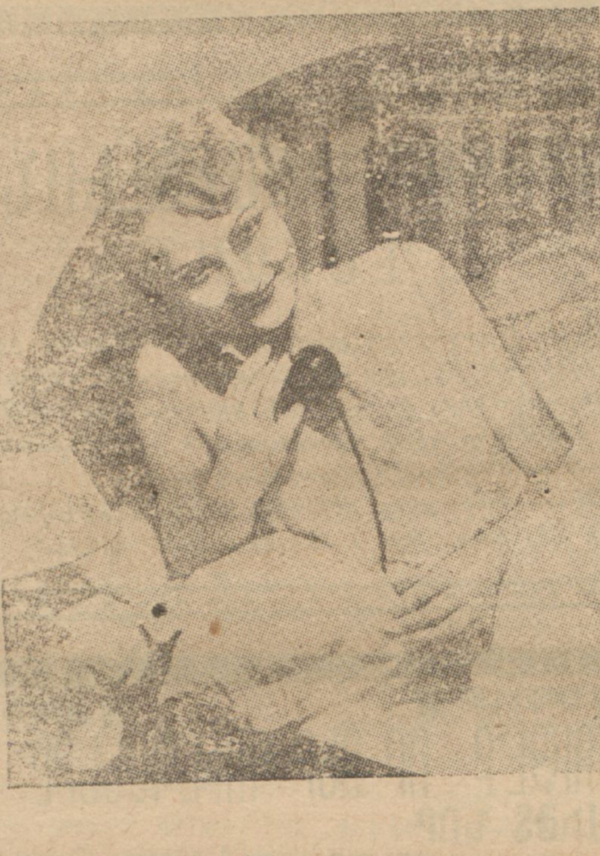

— Այո՛, տոքթոր, կաշէ մը առնելէ յետոյ, ցաւերս մեղմացան և հարբուխս անցաւ։ Հիմա կատարելապէս առողջ կը զգամ ինքզինքս։

Հրաշալի դեղը որուն կ'ակնարկէ այս կինը

«Կրիփին»ն է

Անփոփոխ վճիռ մը

RADYOLİN

ակռայի խիւսի գործածութիւնը կընշանակէ

Ճերմակ, փայլուն եւ առողջ ակռաներու տէր ըլլալ։

Ձեր բերնին բոլոր խանրէները կը սպաննէ

Լինտերը կը սնուցանէ, շունչը կը մաքրէ

Գործածեցէք միմիայն ՌԱՏԻՕԼԻՆը։

ՍԱԿԱՐԱՆ

27 Յուլիս 1936

ՊԱՐՏԱԹՈՒՂԹԵՐ ԵՒ ԱՐԺԵԹՈՒՂԹԵՐ	
1933 Երկանի ներքին փոխթ.	95.50
1918 Ներքին փոխառութիւն	95.50
1933 փոխոթ. Իւնիթուրք Ա.	21.00
» » » Բ.	19.60
» » » Գ.	20.—
Անատօլու Երկաթուղի Ա.	43.30
» » Բ.	43.30
» » Գ.	45.35
Անատօլու Պօն	45.30
Անատօլու Բաժնեթուղթ	25.—
Սիման(Ասլան)	9.40
Թէրքօզ	12 75
Րէժի	1.70
Թէլէֆօն	8.25
Թրամվայ	20.25
Պօմոնթի	8.25
Մինօթըրի Իւնեօն	8.25
Պոլսոյ Քարափ	10.30
Մէրքէզ Պանքասի	68.—
Իշ Պանքասի	85 —
Քրէտի Ֆոնս. է (1903)	98.—
» » (1911)	92.—
ԴՐԱՄՆԵՐՈՒ ԸՆԹԱՑՔԸ	
Պանքնօթ Սթերլին	632.—
Ամերիկեան (Տօլար)	126.—
Ֆրանս. Թղթադրամ	166.—
Իտալական »	196.—
Պելճիքական »	84.—
Յունական » (Տրախ.)	23.50
Զուիցերիակն »	818.—
Պուլկարական » (Լէվա)	25.—
Հոլանտական » (Ֆլօրին)	84.—
Չեխօ Սլօվաք » (Քուրօն)	88.—
Աւստրիական »	23,—
Գերմանական » (Ռայխսմըք)	32.—
Ռումանական » (Լէյ)	16.—
Եուկօ Սլաւիա » (Տինար)	52.—
Թրքական ոսկի	975.—
Մէճիտիէ	—.—
Պանք Օթօման	843.—
ՉԷՔԵՐՈՒ ԸՆԹԱՑՔԸ	
Լոնտոն	631.—
Նիւ Եորք (սէնթ)	79.99
Փարիզ	12.03
Հռոմ	10.13.25
Պրիւքսէլ	4.72.—
Զուիցերիա	2.43.70
Սօֆիա	63.75.20
Պերլին	1.96.708
ՀԵՌԱԳԻՐ	
Փարիզ (1 անգլ.) ֆր.	75.73
Նիւ Եորք (1 տոլար) »	1507

ԱԲՈՒ ԼԱԼԱ ՄԱՀԱՐԻ

Հեղինակ՝ Ա. ԻՍԱՀԱԿԵԱՆ

Հրատ. «Մշակոյթ» գրատան

Գեղեցիկ տպագրութիւն

Գին 25 ղրշ.

Sahibi ve yazı işleri müdürü
HOREN CAMCİYAN

Basıldığı yer
ARTUN Basımevi: Galata Billur sokak No. 10

ԼՈՅՏ ԹՐԻԷՍԹԻՆՕ
LLYOD TRIESTINO

ՄԵԿՆՈՒՄ

ԻԶԷՕ

Եշ., 30 Յուլիս, ժամը 17ին, դէպի Պուրկազ, Վառնա, Գօսթանցա, Օտէսա, Պաթում, Տրապիզոն, Սամսոն։

ՔԻՐԻՆԱԼ

Ուր., 31 Յուլիս, ժամը 9ին Ղալաթիոյ քարափէն դէպի Փիրէ, Պրինտիզի, Վենետիկ, Թրիէսթէ։

Աւելի մանրամասն տեղեկութիւններու համար դիմել Լոյտ Թրիէսթինոյի ընդհ. Գործակալութեան. Մէրքէզ. Ռըխթըմ խան, Կալաթա. Թէլէֆօն 44877 8 9 և կամ Բերայի ճիւղը Կալաթա Սէրայ Թէլ. 44656։

Գործակալութիւնս հոլանտական շոգենաւային ընկերութեան միջոցաւ եւ կապ պահելով հոլանտական ընկերութեանց հետ պատրաստ է, «Աշխարհի բոլոր նաւահանգիստներու» համար ապրանքներ ընդունիլ և փոխարէն ուղղակի քօնօսըման տալ։

ՖՐԱԹԵԼԼԻ ՍՊԷՐՔՕ
FRATELLI SPERCO

Կալաթա. Զինիլի Ռըհթըմ խան Ա. յարկ, Թիւ 93. 95, 97, Թէլէֆօն 44792։

«Հոլանտական Շոգենաւային Ընկ.»

ԱՄՍԹԷՐՏԱՄ

Արտածման սպասարկութիւն

Մօտաւոր մեկնում դէպի Անվէրս, Ռօթէրտամ, Ամսթէրտամ, Համպուրկ։

Nlysses Բեռ կ'առնէ Օգս. 3-8
Orestes Բեռ կ'առնէ Օգոստ. 17 22

Գետերու վրայ մասնաւոր շոգենաւային սպասարկութիւն. Հանոֆր և Մայնի բոլոր նաւահանգիստները։

Ներածման սպասարկութիւն

Ամսթէրտամէն կ'սպասուին
Ulyses Օգոստոս 25ին
Orestes Օգոստ. 8ին

Ամսթէրտամէն մօտալուտ մեկնում
Ganymedes Յուլիս 29ին
Hermes Օգոստ. 12ին

Nippon Yusen Kaisha Tokyo
ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ

Ուղղակի սպասարկութիւն Եօքօհամայի, Քօպի, Տէյրէնի, Չինկթաոյի, Շանկհայի, Հօնկ-Քօնկի, Սինկափուրի, Գոլոմպոյի, Սուէզի, Բօրթ Սայիտի, Պէյրութի և Պոլսոյ միջեւ։

Պիրէոս, Մարսիլիա, Պարչէլոնա, Վալէնսիա, Լիվըրբուլ և Կըլասքօ։

Durban Maru » Օգոստ. 19ին
delagoa » Սեպտ. 19ին

Compagnialtaliano Turismo

Իտալական Թուրիզմօ (CIT) նաւային ընկերութիւնը կը հայթայթէ երկաթուղիի, շոգենաւերու եւ օդանաւերու տոմսակներ աշխարհի բոլոր քաղաքներու համար։

Զրի տեղեկութիւններ կը հայթայթէ, կ'ապահովէ պանդոկի սենեակներ և պակաժներու առաքումներով ապահովութիւնը կ'ստանձնէ։

Հարիւրին 50 զեղչ իտալական երկաթուղիներու վրայ։

Դիմել ՖՐԱԹԷԼԼԻ ՍՓԷՐՔՕ Կալաթա, Զինիլի Ռըխթըմ խան,

Ընկերութիւնը որ ՍԻԹ ընկերութեան ներկայացուցիչն է, Եւրոպայի բոլոր քաղաքներու համար կուտայ երկաթուղիի տոմսակներ և խառն տոմսակներ ծովային ցամաքային Պոլիս-Փարիզ և Պոլիս-Լոնտոն գիծերու համար։

Ի նպաստ Գրաշարներու Միութեան

ԾՈՎԱՅԻՆ ՊՏՈՅՏ

ԴԷՊԻ ՎՈՍՓՈՐ ԵՒ ԿՂԶԻՆԵՐ

8 ՕԳՈՍՏՈՍ ԺԱՄԸ 15ԷՆ ՄԻՆՉԵՒ ԺԱՄԸ 24

(Շիրքէթը խայրիէի 67 թիւ շոգենաւով)

Այս զբօսանքին մասնակցիլ քաջալերել պիտի ըլլայ գրաշարները որոնց աշխատանքով կը հրատարակուին գիրքերը, թերթերը և հանդէսները։

ԼՈՅՍ ՏԵՍԱՒ

ԲԱՐԻ ԼՈՅՍ

ՄԱՆԿԱՎԱՐԺԱԿԱՆ ԸՆԹԵՐՑԱՐԱՆՆԵՐՈՒ

ԱՄԲՈՂՋԱԿԱՆ ՇԱՐՔԸ

ՓՈՒԹԱՑԷՔ

ՓՈՒԹ Ք

ԲԱՐԻ ԼՈՅՍ

Քերական Ընթերցարան 30 ղրշ.
Բարի Լոյս Ընթերց. Ա. տարի 35 ղրշ.
» Ընթերց. Բ. տարի 40 ղրշ.
» » Գ. Դ. տարի 75 ղրշ.

ԴԻՄԵԼ

ՄԻԱԿ ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻՆ

Յ. ԱԲՐԱՀԱՄԵԱՆ

Անգարա ճամբար
Բէշիր էֆ. խան թիւ 14

PASTİL FOR PASTİLFORPASTİL FOR PASTİLFOR PASTİLFOR
PASTİL FOR PASTİLFORPASTİL FOR PASTİLFOR PASTİLFOR
PASTİL FOR R PASTİLFOR
PASTİL FOR R PASTİLFOR
PASTİL FOR R PASTİLFOR
PASTİL FOR R PASTİLFOR
PASTİL FOR R PASTİLFOR
PASTİL FOR PASTİL FOR PASTİLFOR PASTİLFOR

ԲԱՍԹԻԼ ՖՕՌ
ԳՈՐԾԱԾՈՂՆԵՐԸ

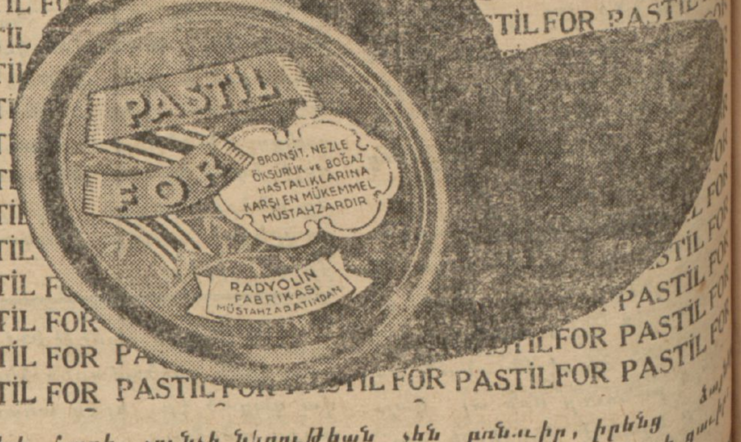

PASTİL
FOR
BRONŞİT, NEZLE ÖKSÜRÜK ve BOĞAZ HASTALIKLARINA KARŞI EN MÜKEMMEL MÜSTAHZARDIR
RADYOLİN FABRİKASI MÜSTAHZARATINDAN

Հարբուխի, հազի, շունչի նեղութեան չեն բռնուիր, իրենց չեն մարիր, շնչերակները չեն հիւանդանար, կոկորդնին չի

ԱՐԵՒԵԼՔԻ ԹԵՐԹՕՆԸ)(83)(

ՄԻՇԷԼ ԶԷՎԱՔՕ

ԻՋԱՊՕ ԹԱԳՈՒՀԻՆ

▼▼▼▼

ԻԱ.

ԻԵ.

ԲԱՍԱՎԱՆԻ ԱՍՊԵՏԻՆ ՎԵՐԱԴԱՐՁԸ

Բասավանի ասպետը ցնցեց գլուխը, կարծես անտեսանելի թշնամիներ արհամարհած ըլլար ու

— Պիտի երթա՛մ, ըսաւ։ Վաղը իրիկուն ժամը տասնին Սէն-Բօլ ապարանքը պիտի ներկայանամ։

Ճակատագիրը խօսած էր։ Խորհրդաւոր ձեռքը ճակատագրական նշանը դրած էր։ Բասավանի կեանքը վճռուած էր այդտեղ։

ԻԶ.

ԲՐԻՒԻ ԲԱՆՍԻՒ ՊԱՆԴՈԿԸ

1354 թուականին վարպետ Սիմոն լը Բուանկըր Բարիզի ամէնէն դժբախտ քաղաքացիներէն մէկն էր։ Ահա թէ ինչու. նման վեհապետներուն, Սիմոն մտահոգութեան կը մատնուէր թէ ինչ պիտի ըլլար իր պետութիւնը իր մահէն ետք։ Իր պետութիւնը Թրիւի Բանսիւ պանդոկն էր, զոր 15 տարիէ ի վեր եռանդով և իմաստութեամբ կը կառավարէր։

Ատիկա ժառանգ մնացած էր իրեն՝ հայրը Քլօտ լը Բուանկըրէն, որ զայն առած էր Ժան-Բիէռ լը Բուանկըրէն։ Մէկ խօսքով յորդւոց որդի լը Բուանկըր ընտանիքը անյիշատակ ժամանակէ մը ի վեր տիրապետած էր Թրիւի Բանսիւի վրայ։

Սիմոն արժանաւորապէս շարունակելով այդ պետութիւնը, յաջողած էր պահել բարի համբաւը այդ նշանաւոր պանդոկին, որուն հիմնարկութիւնը շատ հին ժամանակներու մէջ պէտք է փնտռել։

Սիմոն ամէնուն կողմէ կը յարգուէր և խիստ լաւ անուն մը շինած էր, այնպէս որ իր պանդոկը հասած էր իր փառքի գագաթնակէտին։

Միայն Սիմոն չէր գիտեր թէ որո՞ւ կտակէ իր պանդոկը, որովհետեւ ո՛չ զաւակ ունէր և ոչ ժառանգորդ։

Ուրեմն Սիմոն խորասուզուած էր այն տխուր խորհրդածութիւններուն մէջ, զորս ունէր Հանրի ԺԳ. մինչեւ այն օրը ուր Ժագ Քլէմանի դանակը զինք ղրկեց զայն մտածելու միւս աշխարհին մէջ, զորս ո[illegible]եցաւ նաև Լուի ԺԳ. Թագաւոր, մինչեւ այն օրը ուր Պուրպօններու գործերուն վրայ հսկող նախախնամութիւնը Աննա տ'Օթրիշի զաւակ մը պարգեւելով, զարմացուց արքունիքը, քաղաքը, թագաւորութիւնը. . և նոյն ինքն թագաւորը։

Այսպէս ուրեմն, Լը Բուանկըրի սերունդները կամաց կամաց, շնորհիւ իրենց տաղանդին, հաստատած էին Թրիւի Բանսիւի համբաւը անոր համա՞ր որ օտարական մը, գեղջուկ օր մը, քանի մը փարայի համար ժառանգէ պտուղը ո՛րքան աշխատանքի և իմաստութեան։

— Պանդոկս ծախելէ աւելի աղէկ է, կը մտածէր Սիմոն, որ այրեմ զայն. այո՛, երբոր զգամ թէ վերջին ժամս հասած է, բովանդակ ուժերս պիտի գործածեմ կրակի տալու համար պանդոկս և ինքզինքս։

Սիմոնի մելամաղձոտութիւնը աւելի մեծցաւ երբ մանաւանդ տիկին լը Բուանկըր հասաւ այն տարիքին ուր ըստ բնութեան անտեղիտալի օրէնքներուն, այլեւս հրաշք մը պիտի ըլլար ժառանգորդի մը աշխարհ գալը։

Սիմոնի վերջին յուսահատութեան փոխուելու առիթներն է որ իր պանդոկին մէջ եկան հաստատուիլ գնչու մը և վհուկ մը։

Գնչուն լաւ դրամ կը վաստկէր՝ շրջաններ ընելով քառուղիին հովկոլներուն առջեւ։ Իսկ վհուկը նոյնպէս կը շահէր՝ խոտեր ծախելով ընդդէմ տենդի, չար բախտի, ժանտախտի, ակռայի ցաւի, դրամի կորուստներու, չարագուշակութիւններու սիրոյ և սարսափ պարկեշտ մարդու մը ենթակայ եղած կարգի փորձանքներուն։

Սիմոն խորհուրդ հարցուց վհուկին, որ ըսաւ թէ տարին վերջանալէ առաջ «Թրիւի Բա տիրոջ մաղթանքները պիտի իրագործուին, անմիջապէս իր գործողութիւններուն ձեռնարկելով վարձ իր ծառայութիւններուն, պանդոկին կէլիք տեղ և ուտելիք տուին իրեն։

Բարի տիկին Լը Բուանկըր, օգնելով իր նին, իշխանի պէս վարուեցաւ բժիշկին եփած ամէնէն ազնուր կտորները անոր կը կեր

Մէկ խօսքով, վհուկը մեծ յարգանքներ և իր երջանկութիւնը գագաթնակէտին եթէ չըլլային չարամիտ խաղերը և նախ թիւնները գնչուին, որուն հետ իրիկուան մը բռնուած էր։

(Շար.)